

מסורת הש"ס

(א) ונרמז (ב) (ג) סע לג. (ד) ר"ה ח. (ה) ד' וי"ג ע"ש ג' נרמז... (ו) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (ז) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (ח) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (ט) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (י) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (יא) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (יב) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (יג) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (יד) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (טו) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (טז) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (יז) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (יח) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (יט) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כ) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כא) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כב) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כג) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כד) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כה) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כו) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כז) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כח) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (כט) וי"ג ע"ש ג' נרמז... (ל) וי"ג ע"ש ג' נרמז...

מאימתי פרק ראשון תענית

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א ב ג מ"י פ"ב
מאכלת מפנה הלכה טו
קמ"ט עין טו ט"ע ע"ח
פ"ד קד ספ"ה א וצ"ח
תפת ספ"ג
ב ד מ"י סע הלה [ד]
עו סמ"ג סע ט"ח
ע"ח פ"ד ק"ח ספ"ה א
ג ה מ"י סע הלה [ד]
י ופסג טו ט"ע ע"ח
פ"ד קד ספ"ה א
ו (מ"י פ"ה סע הלה א)
1. עשה גדלות ואת הקד
נפלאות עד אין מספר
א"כ ה ט
2. והתן קפ"ד על פני
א"ר ושלח ימים על פני
הצרות
א"כ ה י
3. הלאו ידעת אם לא
שפעת אלד עולם י
בורא קצות הארץ ה' הקד
ייעף ולא ייגע אין חקר
להתבונן? ישעיהו נה כה
4. מכן הריב בבחור נאך
בגבורה הוליס סו י
5. וקה אל שגמ
תשמעו אל מצותי אשר
אנכי מצוה אתכם היום
לאהבה את ה' אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם
ובכל נפשכם
דברים י"ג
6. ונתת מטר ארצה
בעתו יורה ומלקש
ואספת וזבב וחידי שי
יזעקו: דברים י"ד
7. יפתח ה' לך את אוזניו
שקוב את השמים לרחק
מטר ארצה בעתו וקד
את כל מעשה ידך
והלווית נזים רבים ואתה
לא תלווה: דברים כ"ב
8. יזכור אלהים את
ךל וישמע אליה
אלהים ופתח את
רקתה בראשית ל כב

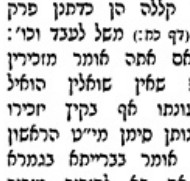
תורה אור השלם

- 1. עשה גדלות ואת הקד
נפלאות עד אין מספר
א"כ ה ט
2. והתן קפ"ד על פני
א"ר ושלח ימים על פני
הצרות
א"כ ה י
3. הלאו ידעת אם לא
שפעת אלד עולם י
בורא קצות הארץ ה' הקד
ייעף ולא ייגע אין חקר
להתבונן? ישעיהו נה כה
4. מכן הריב בבחור נאך
בגבורה הוליס סו י
5. וקה אל שגמ
תשמעו אל מצותי אשר
אנכי מצוה אתכם היום
לאהבה את ה' אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם
ובכל נפשכם
דברים י"ג
6. ונתת מטר ארצה
בעתו יורה ומלקש
ואספת וזבב וחידי שי
יזעקו: דברים י"ד
7. יפתח ה' לך את אוזניו
שקוב את השמים לרחק
מטר ארצה בעתו וקד
את כל מעשה ידך
והלווית נזים רבים ואתה
לא תלווה: דברים כ"ב
8. יזכור אלהים את
ךל וישמע אליה
אלהים ופתח את
רקתה בראשית ל כב

רבינו הגנאל

א"ר יתגן כמתחין
אפימי מזכירי גבורות
גשמים. קשי תנא היכא
קאי דקתני אפימי.
כ"מ. מי הוכר נטורי
גבורות גשמים עד שיאמר
דקוב את השמים לרחק
מטר ארצה בעתו וקד
את כל מעשה ידך
והלווית נזים רבים ואתה
לא תלווה: דברים כ"ב
8. יזכור אלהים את
ךל וישמע אליה
אלהים ופתח את
רקתה בראשית ל כב

מאימתי. מיום טוב האחרון של חג. שמעי לך יתנון נסוכה
ואפילו האדמה אינו אלא מרנגן משום ספיקא
ואע"ג דנקיאין בקיעא דירחא גורח שמא יחזור היצר לקלקלו או
משום מנהג אלומוי נדיונו כדאי"י פ"ק דלינה (דף ד') ולכן מדכרין
אכל כל שבעה לא שהגשמים נימי
סוכה סימן קללה הן דמתן פרק
שני דסוכה (דף כ"ז): משל לעבד וכו':
אם בן. אס אמה אומר מזכירין
אע"פ שאין שולחין הולא
ומשמע בעונתו אף גיך וזכרו
ומה אמה נותן סימן מ"יט הראשון
וי' אליעזר אומר בצרימא בגמלא
כל הקין אס נא להוכיר מזכיר
לעולם בעונתו משמע מיכו עד
השפא לא רמי עליה חובה אכל י"יט
ראשון חובה לגרות לפני שאלה שכל
הכא נקש מקדים ומראה ואסימן
קללה לא קפדין וכדי יהושע קפיד:
התם קאי. פירוט כפדו ורעים
בכרת פרק א"ן עומדין
(דף ג'.) ולימי הסמ מאי שנה א'
כלומר אמאי תנא הכא כנועד מאי
דמי התם כפדו ורעים:
אלא תנא מראש השנה קא סליק.
פירוט ורעה ר"ה אלא כפדו
מועד ולא תאמר ואכתי ליתני כפדו
ורעים וי"ל הלא עיקר דלמך נגה
נידונין על המים וזוירחא דמילתא
לרזות לפני שאלה לכ עיקר עד
הכא אכל כפדו ורעים (י) אומרס
מזכירין גבורות גשמים אפשי
דמשמע לעולם כמו תמיח המים
או הכדלה כחון המים:
וליתני אפימי מזכירין (ט)
גשמים בא גבורות
גשמים אמר ר' יוחנן שיורדין בגבורה.
מימה התם בכרתו פ' א"ן עומדין
(ס) קתני כי הכא מזכירין גבורות
גשמים וטולחו בגשמים וכו' אמאי
לא קא מקשה כמו הכא ולימי מזכירין
על הגשמים מאי גבורות ויש לומר
שאני הכא דהוי עיקר סדר של גשמים
כדאיה זמן מתחילין לומר ומאימתי
פוסקין מלאומרו ומשום הכי פריך
הכא טפי מהתם: **וכתיב** מכן
הרים בבחו נאור בגבורה. וזה נזי
כריחא עולם וכו' הכי דלאי מקר
בכרתם העולם רז"ה לומר בגבורות
כמו כן הלא הכי גשמים האו מקר
כמו כן רז"ה לומר גבורות אכן יש
נמי רז"ה לומר גבורות אכן יש
להקשות אמאי נקט גבורות טפי מכח
וכמו כן הוה ליה למימר מאימתי
מזכירין כח גשמים או ליתני גדולות
גשמים וי"ל דמן הדין נקט גבורות
משום טעמא דליכא כח וליכא גדולה
אי נמי משום הכרעה מתמלת
בגבורה להכי נקט גבורות:
שלשה ספתיחות ש"א נטסרו

מזכירין גבורות גשמים רבי אליעזר אומר
מיום טוב הראשון של חג ר' יהושע אומר
מיום טוב האחרון של חג אמר לו ר' יהושע
הואיל ואין הגשמים אלא סימן קללה בחג
למה הוא מזכיר אמר לו ר' אליעזר אף אני
לא אמרתי לשאול אלא להוכיר משיב הרוח
וכוריד הגשם בעונתו אמר לו א"כ לעולם
יהא מזכיר אין שולחין את הגשמים אלא
סמוך לגשמים ר' יהודה אומר ה"עובר לפני
התיבה ביו"ט האחרון של חג האחרון מזכיר
הראשון אינו מזכיר ביו"ט הראשון של פסח
הראשון מזכיר האחרון אינו מזכיר: **גמ'**
תנא היכא קאי דקתני מאימתי תנא התם
קאי דקתני ב"מזכירי גבורות גשמים בתחיית
המתים וישראלין בברכת השנים והזברה
בחונן הרעת וקתני מאימתי מזכירין גבורות
גשמים ולימי התם מ"ש דשבקיה עד הכא
אלא תנא מראש השנה סליק דתנן י"ובחג
נידונין על המים ואידי דתנא ובחג נידונין
על המים תנא מאימתי מזכירין על הגשמים
מאי גבורות גשמים א"ר יוחנן מפני שיורדין
בגבורה שנאמר י"עושה גדולות (א) עד אין
חקר ונפלאות עד אין מספר וכתוב התורות
מקר על פני ארץ ושלח מים על פני הוצות
מאי משמע אמר רבה בר רבא איתא חקר
חקר מבריות של עולם כתיב הכא עושה
גדולות עד אין חקר וכתוב התם הלא ידעת
אם לא שמעת אלוהי עולם ה' בורא קצות
הארץ לא ייעף ולא ייגע אין חקר לתבותנו (י)
וכתיב מכן הרים בבחו נאור בגבורה ומנא
לן דבתפלה דתניא לאהבה את ה' אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם יאוה היא עבודה שהיא

בלב הוא אומר זו תפלה וכתוב בתריה ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה
ומלקש אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מאימתי מזכירין גבורות גשמים. שומר משיב הרוח ומוריד
הגשם. ובגמלא מפרש טעמא אמאי קרי ליה גבורות
גשמים מפני שיורדין בגבורה שנאמר עושה גדולות וגו': סימן
קללה בחג כן. כדאמרין במס' סוכה
מוטר לפנות משמרת המקפה משל
לעבד שנה למווג כוס לרבו וספק לו
קיתון על פניו וא"ל אי אפשי בשמועך
כלומר כשהגשמים יורדין לסוכה הכל
יואלץ ונראה שאין הקב"ה חפץ
בשנתם לפניו ואמאי מתחילין להזכיר
גבורות גשמים בחג ונראה שהוא
מתפלל שיבא מטר בחג: **לא אמרתי**
לשאול. שיסתכל על הגשמים בחג
כנו ותן טל ומטר: **אלה להוכיר.**
מתחיל להזכיר בחג גבורות של
מקום שמוריד גשמים: **בעונתו.** כלומר
בזמנו: **אס כן.** ואמאי פוסק נפקח
מלהוכיר: **גמ'** תנא היכא קאי.
כלומר מדקתני מאימתי בכלל דפשיעא
ליה להאי תנא דמיכיס להוכיר והיכא
חונין דמחייב להוכיר: **פסס קאי.**
מזכירין גבורות גשמים כו' בתמכת
כרכות: (י) ולימי הסס. בתמכת
כרכות סמוך דקתני מזכירין ליתני
מאימתי: **מ"ש דשכקיה עד הכא.**
כלומר האי דקתני הכא כפדו מועד
מאימתי ליתני התם (י) דקתני מזכירין
בתמכת כרכות היינו קטר ורעים:
עד הכא. עד סדר מועד: **אלא.**
לא מימה דהא דקתני מאימתי דהתם
קאי דתנא מראש השנה סליק שטיהן
כפדו אחד הן להכי לא מלי למימר
מאי שנה דשבקיה עד הכא: (י) **וכתב.**
אין דין על המים ומשום דמי
אימתי הו דין על המים קתני דמי
אימתי זמן הזכרה (ס): **ואידי דפני**
בחג נידונין. כלומר אגב דתנא נגה
נידונין על המים קצנר כנפשיה
הואיל ונידונין בחג על המים ש"מ
בענין להוכיר עניינא דמיא ללתי על
המים ליתנו לכרעה להכי קתני
מאימתי מזכירין: **כדאי עושה גדולות**
(י) **עד אין חקר.** אלתא דמתיב חקר
בגשמים ומתה חקר כנבייתו של
עולם מה כנייתו של עולם כתיב כיה
גבורה אף גשמים הוי כמחן דמתיב
כיה גבורה: **ואמר רבי יוחנן שלש**
מפתחות. היינו שלש נמסרו לשליח
אחד בימד (י) **יפתח ה'.** ולא שלח:
י

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה

מזכירין גבורות גשמים אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח
ואלו הן מפתח של (א) גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים
מפתח של גשמים דכתיב יפתח ה' לך את אוזניו הטוב את השמים לתת
מטר ארצה בעתו מפתח של חיה מנין דכתיב ויזכור אלהים את רחל וישמע
אלה